



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej, členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa **I. Š.**, bytom v T., J. ul. č. X, proti odporkyňi **S. P. B.**, U. č. X, **o výšku starobného dôchodku**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 6. decembra 2007, č.k. 12 Sd/261/2007-33, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 6. decembra 2007 č.k. 12 Sd/261/2007-33 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne zo 4. septembra 2007 Č. X v spojení so zmenovými rozhodnutiami z 25. septembra 2007 a z 5. decembra 2007 Č. X **z r u š u j e** a vec jej **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo 6. decembra 2007 č.k. 12 Sd/261/2007-33 potvrdil rozhodnutie zo 4. septembra 2007 Č. X v spojení so zmenovými rozhodnutiami z 25. septembra 2007 a z 5. decembra 2007 Č. X, ktorými odporkyňa zvýšila navrhovateľovi starobný dôchodok podľa § 2931 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení

zákona č. 310/2006 Z.z. (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) od 10. augusta 2006 na sumu 15.376 Sk mesačne. Zároveň podľa § 82 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 197/2007 Z.z., ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky, rozhodnutím zo 4. septembra 2007 od 1. júla 2007 zvýšila navrhovateľovi starobný dôchodok na sumu 16.097 Sk mesačne a rozhodnutiami z 25. septembra 2007 a z 5. decembra 2007 zvýšila odporkyňa navrhovateľovi podľa uvedeného opatrenia od 1. júla 2007 starobný dôchodok na sumu 16.337 Sk mesačne. Týmto pozmenila odporkyňa svoje rozhodnutie Č. X zo 4. septembra 2007 a rozhodnutie z 25. septembra 2007 Č. X v časti odôvodnenia.

Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia odporkyne sú správne a preto ich podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ. Navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť, priznať mu príplatok vo výške 2.385 Sk mesačne na základe zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnej rehabilitácii“) a 202,34 Sk na základe zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o mimosúdnej rehabilitácii“), ako aj valorizovanie za každý rok podľa zákona a žiadal, aby mu odporkyňa uhradila trovy konania. Namietal, že vo vyšetrovacej, súdnej väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody bol od rána dňa 7. apríla 1955 do 9. mája 1968 do 16. hodiny, kedy bol vo výkone trestu 13 rokov, 1 mesiac a 3 dni, celkom 157 mesiacov a 3 dni. Odporkyňa mu však priznáva odškodnenie len za 156 mesiacov, teda za 150 mesiacov v III. pracovnej kategórii a za 6 mesiacov v II. pracovnej kategórii, ale nesprávne mu nezapočítala väzbu v III. pracovnej kategórii od 7. marca 1964 do 10. marca 1964, teda 4 dni, a väzbu v II. pracovnej kategórii od 11. marca 1964 do 15. marca 1964 teda 5 dní a napokon, že mu nezapočítala väzbu v III. pracovnej kategórii od 16. apríla 1968 do 9. mája 1968 spolu 24 dní, teda celkom 33 dní, čo predstavuje dobu 1 mesiac a 3 dni. Namietal preto nesprávnosť priznanej výšky príplatku k starobnému dôchodku v sume 2.370 Sk na základe zákona o súdnej rehabilitácii, lebo mu správne patrí suma 2.385 Sk príplatku k starobnému dôchodku. Trval tiež na tom, že za vylúčenie zo štvorročného štúdia na Vysokej škole hospodárskych vied v Bratislave, mu má byť za dobu od 3. októbra 1946 do 31. augusta 1950 zohľadnený dvojnásobok doby zamestnania, teda 8 rokov zamestnania, čiže odporkyňa mu mala priznať 8%-né zvýšenie jeho starobného

dôchodku z vymeriavacieho základu pre výpočet starobného dôchodku, t.j. 8% z 2.529 Sk = 202,32 Sk. Uviedol, že túto čiastku v rozhodnutí odporkyne nenašiel.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení na odvolanie navrhla napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo s poukazom na § 250 ods. 1 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Podľa § 25 ods. 7 zákona o súdnej rehabilitácii poškodený „ôže žiadať“, aby sa mu namiesto nárokov vyplývajúcich z ustanovení predchádzajúcich odsekov poskytli mesačné príplatky k dôchodku v sume 20 Sk za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody, v ktorom poškodený vykonával práce za mimoriadne ťažkých pracovných podmienok, ktoré by odôvodňovali ich posudzovanie ako zamestnanie I. alebo II. pracovnej kategórie.

Podľa § 24 ods. 4 zákona o mimosúdnych rehabilitáciách sa za účelom zmiernenia krívd spôsobených osobám uvedeným v ô 18 ods. 1 citovaného zákona k dôchodku poskytuje príplatok 15 Kčs za každý mesiac služby.

Podľa § 24 ods. 5 zákona o mimosúdnych rehabilitáciách, za účelom zmiernenia krívd spôsobených vylúčením zo štúdia študentov vysokých škôl sa doba ich vysokoškolského štúdia hodnotí na účely dôchodkového zabezpečenia tak, že sa rok štúdia včítane rokov predpísaných pre ukončenie tohto štúdia, ktoré nebolo možné z dôvodov vylúčenia absolvovať, započítava ako dva roky zamestnania.

Podľa § 293k ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), ak suma starobného dôchodku určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 bola obmedzená najvyššou výmerou, starobný dôchodok sa uvoľní odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006 v sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez tohto obmedzenia.

Podľa § 293l ods. 9 zákona o sociálnom poistení príplatok k starobnému dôchodku, invalidnému dôchodku a čiastočnému invalidnému dôchodku priznaný v rámci súdnej

rehabilitácie a mimosúdnej rehabilitácie, ktorý sa k 31. júlu 2006 nevyplácal z dôvodu, že spolu s dôchodkom presiahol najvyššiu výmeru ustanovenú predpisom účinným pred 1. januárom 2004 alebo sa z tohto dôvodu vyplácal v nižšej sume, sa uvoľní odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006 v sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez obmedzenia z tohto dôvodu. O sume dôchodku podľa prvej vety Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do 31. decembra 2007.

Z obsahu spisov vyplýva, že rozhodnutím Úradu dôchodkového zabezpečenia v Bratislave ako právneho predchodcu odporkyne z 18. apríla 1985 v spojení s rozhodnutím zo 17. júla 1985 podľa § 16 zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok od 1. marca 1985 vo výške 1.832 Sk mesačne.

Ďalším rozhodnutím predchodkyne odporkyne Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia v Bratislave z 1. augusta 1991 Č. X bol podľa § 25 ods. 7 zákona o súdnej rehabilitácii upravený starobný dôchodok navrhovateľa od 1. júla 1990 s poukazom na § 56 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov na maximálnu výšku 3.800 Kčs mesačne. V odôvodnení tohto rozhodnutia je uvedené, že starobný dôchodok bol upravený o Kčs 2.265 mesačne za 151 mesiacov v III. pracovnej kategórii a za 6 mesiacov v II. pracovnej kategórii.

Z uvedeného vyplýva, že príplatok k starobnému dôchodku priznaný v rámci súdnej a mimosúdnej rehabilitácie podľa § 293l ods. 9 zákona o sociálnom poistení po 31. júli 2006 patrí, „sa uvoľní“ ak sa k 31. júlu 2006 nevyplácal z dôvodu, že spolu s dôchodkom presiahol najvyššiu výmeru ustanovenú predpisom účinným pred 1. januárom 2004 alebo sa z tohto dôvodu vyplácal v nižšej sume, sa uvoľní odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006 v sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez obmedzenia z tohto dôvodu.

Navrhovateľovi bol upravený starobný dôchodok od 1. júla 1990 podľa § 25 ods. 7 zákona o súdnej rehabilitácii na maximálnu mesačnú výšku 3.800 Kčs, uvedenú v § 56 zákona o sociálnom zabezpečení, preto je potrebné, aby odporkyňa v ďalšom konaní odporkyňou doplnila dokazovanie tak, aby mohla znova prepočítať a presne odôvodniť aký nárok bol navrhovateľovi, v akej výške mesačne priznaný podľa § 25 ods. 7 zákona o súdnej rehabilitácii do maximálnej výšky 3.800 Kčs mesačne, resp. sa v akom rozsahu vyplácal

v nižšej sume. Úlohou odporkyne v ďalšom konaní bude rozhodnúť aj o príp. ďalších nárokoch navrhovateľa podľa zákona o mimosúdnych rehabilitáciách, ktoré sa nevyplácali alebo sa vyplácali v nižšej sume v akej by sa vyplácali k 31. júlu 2006 bez obmedzenia predpisom účinným pred 1. januárom 2004 a po zohľadnení celého obdobia, v ktorom bola navrhovateľovi osobná sloboda obmedzená.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia odporkyne zo 4. septembra 2007 v spojení so zmenovými rozhodnutiami z 25. septembra 2007 a z 5. decembra 2007, všetky pod Č. X boli vydané na základe nesprávneho posúdenia veci. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zrušil uvedené rozhodnutia odporkyne a vrátil jej vec na ďalšie konanie (§ 220 ods. 1 a § 250q ods. 2 OSP s poukazom na § 250l ods. 2 a § 250ja ods. 3 OSP).

V ďalšom konaní bude povinnosťou odporkyne vo veci opätovne rozhodnúť v zmysle právneho názoru vyššie uvedeného, ktorým je správny orgán pri novom prejednaní veci viazaný (§ 250r OSP) za použitia ustanovenia § 293d zákona o sociálnom poistení.

Odvolací súd účastníkom náhradu trov konania nepriznal, lebo odporkyňa nebola v konaní úspešná a navrhovateľovi trovy konania nevyčísľil.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. septembra 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Dagmar Falbová

